

De Geschiedenis van
Mary Jones.

Uitgave van
J. M. BREDEE'S BOEKHANDEL en Uitgevers Mij, ROTTERDAM.

De Geschiedenis van Mary Jones.

Want Hij heeft de dorstige ziel
verzadigd, en de hongerige
ziel met goed vervuld.

Ps. 107:9.

Bewerkt door *C. van Ophemert.*

Uitgave J. M. Bredée's Boekhandel en Uitgevers Mij.
Rotterdam.

Het Britsche en Buitenlandsche Bijbelgenootschap heeft in het jaar 1904 het 100jarige jubileum van zijn oprichting gevierd. Onze God heeft in Zijn goedheid stroomen van zegen van het Genootschap laten uitgaan over de gansche aarde heen; het heeft sedert 1804 den bijbel, of afzonderlijke gedeelten van den bijbel in 402 verschillende talen uitgegeven en daarvan over de gansche wereld meer dan 180 millioen exemplaren verspreid.

Als men denkt aan „de dagen van ouds”, waarin de thans zoo geweldige boom als mosterdzaad werd geplant, dan herinnert men zich terecht zeer in 't bijzonder het eenvoudige dorpsmeisje van Wales, Mary Jones. Door haar onvermoeide pogingen om in 't bezit van een eigen bijbel te komen, is zij de aanleiding geweest tot de oprichting van het Britsche en Buitenlandsche Bijbelgenootschap. Van haar vertelt dit boekje.

Het heeft tot doel om te helpen vertellen van de heerlijke daden Gods, die „het onedele der wereld, en het verachte, heeft uitverkoren, en hetgeen niets is, . . . opdat geen vleesch zoude roemen voor Hem” (I. Kor. I : 28, 29), maar „die roemt, roeme in den Heer” (I. Kor. I : 31).

Mary Jones.

Vast-
geketende
bijbels.

Mary Jones was het eenige kind van een braven linnenwever, die een klein hutje bewoonde in het dorp Langfihangel in het land Wales. Jacob Jones en zijn vrouw waren eenvoudige en trouwe Christenen, en van haar vroegste jeugd had Mary op den schoot harer moeder bijbelsche verhalen geleerd, waar zij, o zoo graag, naar luisterde. Ook vond ze het heerlijk, hoewel ze nog klein was, om met haar ouders naar de kerk en naar bijeenkomsten te gaan, waar ze met aandacht naar de voorlezing en de uitlegging der Heilige Schrift luisterde. In die dagen vond men in Wales den bijbel niet in ieder huis. Het was zelfs den welgestelden menschen bijna niet mogelijk, zich een bijbel aan te schaffen, daar er destijds maar weinig bijbels bestonden in de Wales'sche taal.

Het was aandoenlijk om te zien, met hoeveel

ijver de kleine Mary van iedere gelegenheid gebruik maakte, om meer uit den bijbel te leeren.

„Moeder,” zeide zij op zekeren avond toen ze uit een bijeenkomst thuis kwamen, „waarom hebben wij bij ons in huis geen bijbel?”

„Omdat de bijbels zeer zeldzaam zijn, mijn kind, en omdat wij te arm zijn, om er een te koopen. Het ambacht van wever is zeer achtenswaardig, maar rijk wordt men er niet mede. Wij zijn al heel dankbaar, wanneer wij zooveel verdienen, als wij voor ons onderhoud noodig hebben. Het is waar, mijn kind, het is iets heerlijks om een bijbel te bezitten, maar het is nog heerlijker als wij handelen naar de woorden, die wij daaruit reeds kennen. Als wij daarin trouw zijn, dan zal de Meester er voor zorgen, dat wij Zijn wil nog beter leeren kennen, doch wij moeten er geduldig op wachten.”

„U hebt al zoo lang gewacht, moeder, dat u er nu aan gewoon zijt; maar voor mij is het moeilijker. Telkens als ik een gedeelte van den bijbel hoor voorlezen, verlang ik, er meer van te leeren kennen, dan ik reeds weet.”

Om te leeren lezen en een bijbel te bezitten, dat waren de vurigste wenschen van dit meisje van acht jaar. Maar het scheen onmogelijk, dat deze wenschen ooit zouden worden vervuld. In deze afgelegen streek was geen school, en de ouders van Mary waren te arm, om haar les te laten geven. Haar vader en haar moeder hielden zich met weven bezig, en een groot deel van de huishoudelijke bezigheden kwam op het kind neer. Op een leeftijd,

dat andere kinderen hun lessen leeren en met hun poppen of hun prenteboeken spelen, boende en schrobde en veegde en waschte dit kleine meisje, en bij het weven hielp zij af en toe ook. Het was Mary, die de kippen verzorgde en de eieren uit de nesten haalde, zij was het ook, die zorg droeg voor de bijen. Als zij dan het huishouden aan kant had, ging zij in den winter op een stoel bij den haard of in den zomer in de buurt van de huisdeur zitten en was ijverig bezig het een of ander kleedingstuk te maken of te verstellen, waarbij ze dan een oude melodie van Wales zong of bijbelteksten opzegde, die zij liefhad en die zich in haar kinderlijk, goed geheugen geprent hadden.

Er waren twee jaar voorbijgegaan, zonder dat het zich liet aanzien, dat de wenschen van het kind eenige kans hadden, ooit vervuld te zullen worden, toen op zekeren avond Jacob Jones terugkeerde van Abergynolwyn, een klein dorp, ongeveer drie kwartier van hun woning verwijderd, en waarheen hij gegaan was, om laken te verkoopen, dat hij en zijn vrouw in de laatste maanden hadden geweven. Hij had bijna den ganschen dag geloopt, maar toch scheen hij niet moede te zijn. De vreugde straalde hem uit de oogen, met een glimlach om zijn lippen trad hij binnen en begaf zich naar zijn gewone plaats bij den haard.

Mary, wier scherpe blik altijd de minste verandering in de trekken van haren vader opmerkte, snelde hem tegemoet en zag hem nieuwsgierig aan.

„Wat is er gebeurd, vader?” vroeg ze, en haar

mooie, sprekende oogen schenen in de oogen van haren vader te willen lezen. — „U hebt ons zeker de een of andere goede tijding mede te deelen?”

„Wat kan mijn kleine meid goed raden,” zeide Jones vol teederheid, terwijl hij zijn dochtertje tot zich trok en op zijn schoot zette, „ze is knap genoeg, om op mijn gezicht te lezen, wat ik te zeggen heb.”

„Betreft het mij?” vroeg Mary, terwijl ze het gelaat van haar vader begon te streelen.

„Ja, het betreft u, mijn dochtertje, maar ook uw moeder en mij.”

„Maar wat is het dan toch?” vroeg ze met zachte stem.

„Wat is het, man?” zeide vrouw Jones.

Een bijbel uit het jaar 1585 met het inschrift:
„Het Woord des Heeren blijft in eeuwigheid.”

„Welnu, wat zoudt ge er van zeggen, lieve vrouw, als onze dochter hier, een geleerd persoontje werd, dat lezen, schrijven en rekenen kan, en nog veel andere dingen meer, die haar ouders nooit geleerd hebben.”

„O, vader!”

En de kleine Mary, die in haar opwinding op den grond gegleden was, stond thans voor haren vader, zwiingend, bevend en de handen gevouwen. Haar vader keek haar eenigen tijd aan zonder te spreken en antwoordde: „Ja, kleintje, er wordt te Abergynolwyn een school geopend, de onderwijzer

is al benoemd, en daar mijn kleine Mary er niet tegenop ziet om drie kwartier te loopen, zal zij naar school gaan, om daar zooveel mogelijk te leeren."

„O vader!"

„Kom, kom, hoe dikwijls zullen we u nog hooren uitroepen: „O vader!" vroeg hij lachend. „Ik denk wel, dat ge blij zult zijn, of vergis ik mij? Nu, wat zegt ge er van?"

„Of ik blij ben, vader? o ja, héél blij, omdat ik eindelijk den bijbel zal leeren lezen."

„Maar," zeide zij aarzelend, „moeder zal mij misschien niet kunnen missen."

„U missen?" zeide vrouw Jones. „Ja, mijn kind, ik zal het kunnen. Het is waar, het zal mij moeite kosten, mijn huishouden alleen in orde te houden zonder mijn rechterhand, maar voor uw geluk, mijn dochter, zou ik gaarne nog veel meer op mij nemen."

„Lieve, goede moeder!" riep Mary uit, terwijl ze haar armen om haar moeder heensloeg en haar gelaat met kussen overdekte. „Maar ik wil niet, dat u te veel werkt, en dat u u te veel vermoeit. Ik zal een of twee uur vroeger opstaan en alles voor u doen, wat ik kan, eer ik naar school ga."

Het kind ging weer aan haar werk, terwijl haar hart vol vreugde was.

Drie weken later had de opening van de school plaats. Daar Mary een zoo groot verlangen had om te leeren, schonk haar het onderwijs veel vreugde. Wat anderen verveelde, was haar een genot; zij was met zulk een ijver bezielde, dat zij bijna altijd de

eerste van de klasse was, en binnen zeer korten tijd kon zij lezen en schrijven.

Terwijl haar verstand zich ontwikkelde, verwaarloosde zij haar handenarbeid niet en vrouw Jones had niets op hare dochter aan te merken, waar het de vervulling van haar huishoudelijke plichten betrof. Het kind stond heel vroeg op, maakte vóór het ontbijt het huis aan kant, en hielp haar moeder nog bij haar thuiskomst, terwijl zij slechts den noodzakelijksten tijd nam tot de voorbereiding van haar lessen voor den volgenden dag.

Op school hield iedereen van haar om haar goed karakter en om haar ijver, ook was ze altijd bereid om diensten te bewijzen. Geen van haar medescholieren was jaloersch op haar.

Op de opening van een school op weekdagen volgde al heel gauw de opening van een zondagschool. Van den eersten dag af nam Mary daar haar plaats in, en haar levendige oogopslag en haar opmerkzaam gelaat spraken van de groote belangstelling, die zij voor het onderwijs voelde, en van haar verlangen om zich te laten onderwijzen.

Op een avond na de bijeenkomst, op het oogenblik, dat vrouw Evans, de echtgenoot van een boer te Abergynolwyn, een goede vriendin van de familie Jones, het lokaal wilde verlaten, voelde zij, hoe er een hand op haar arm gelegd werd en een welbekende stem tot haar zeide: „Neemt u mij niet kwalijk, vrouw Evans, mag ik u iets vragen?”

„Zeker, kindlief, wat hebt ge op uw hart?”

„U herinnert u nog wel, vrouw Evans, dat u

voor twee jaar zoo vriendelijk waart, tegen mij te zeggen, dat u mij wildet toestaan op uw boerderij te komen, om in uw bijbel te lezen."

„Dat herinner ik mij best, mijn kind, maar kunt ge dan nu al lezen?"

„Ja, vrouw Evans, en ik ga ook op de zondagschool, waar ik teksten opkrijg om te leeren, en als u zoo goed wilt zijn, mij toe te staan, ééns per week bij u te komen, misschien Zaterdags, omdat ik dan vrij heb, zoo zou ik u heel dankbaar zijn."

„Niets te danken, kindlief, kom maar, ge zult welkom zijn. Ik verwacht u den volgenden Zaterdag."

Den volgenden Zaterdag toog Mary met een hart vol blijdschap op weg naar de boerderij. Zij moest ongeveer een uur loopen om daar te komen, maar het eind leek haar heel kort. Bij haar komst werd zij met de grootste hartelijkheid ontvangen.

„Warm u eerst wat," zeide vrouw Evans tot haar, „en ga dan in de mooie kamer, om in den bijbel te lezen. Hier hebt ge potlood en papier, als ge soms wat op wilt schrijven."

„Dank u, vrouw Evans, dank u wel," zeide Mary. Gedurende een paar minuten warmde zij zich bij een lekker vuur, en werd toen naar de mooie kamer gebracht, waar zij op een tafel de kostbare schat zag liggen.

Bevend van opwinding en vreugde stond Mary voor 't eerst in haar leven alleen tegenover een bijbel. Zij sloeg langzaam het vijfde hoofdstuk van het Evangelie van Johannes op, en haar oogen vielen op het vers Johannes 5 : 39: „*Onderzoekt de Schriften;*

want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben, en die zijn 't die van mij getuigen."

„Ja," riep zij uit, „ik wil gehoorzaam zijn. Ik wil de Schriften onderzoeken, zooveel in mijn vermogen is. O, als ik zelf maar een bijbel had!"

Nadat zij haar teksten voor den volgenden dag geleerd had, nam Mary afscheid van haar vriendelijke gastvrouw en begaf zich op weg naar huis, het hart geheel vervuld van de gedachte: „Ik moet een *eigen* bijbel hebben."

„Ja," herhaalde zij hardop, „ik moet er een bezitten, al moest ik daarvoor tien jaar lang cent voor cent bijeen sparen.

* * *

Kerstmis kwam en daarmede de vacantie voor onze Mary en haar jonge medescholieren, maar het zou haar waarschijnlijk gespeten hebben, eenige dagen lang geen les te krijgen, als ze niet het vooruitzicht had gehad, in de vacantie wat te kunnen verdienen, om daarmede een bijbel te koopen.

Zonder haar plichten thuis te verwaarloozen, wist zij nog tijd te vinden, om den burens af en toe kleine diensten te bewijzen, en op die manier een paar centen te verdienen. Onder deze arme bevolking was bijna uitsluitend kopersgeld in omloop: hier vroeg men haar op een kind te passen, terwijl de moeder de wasch deed, daar was droog hout te sprokkelen, of een huismoeder, die met werk overladen was, had wat goed te verstellen en beloonde dezen dienst gaarne met een klein geldstuk.

Iedere halve cent, iedere cent werd bewaard in een groote spaarpot, die Mary's vader voor haar had gemaakt.

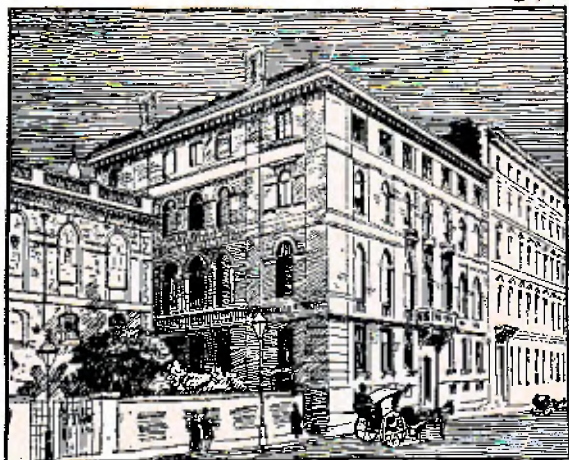
Deze spaarpot was op den schoorsteenrand geplaatst, die zoo hoog was, dat Mary er maar juist bij kon, en telkens, als zij er een paar koperstukjes liet inglijden, die zij verdiend had, was haar hart vol blijdschap, zij berekende, hoeveel er nog noodig was, tot al deze kleine geldstukjes de som zouden uitmaken, die naar zij wist, bijeen moest zijn, om een bijbel te kunnen koopen.

Om dezen tijd schonk de goede vrouw Evans, die den wensch van het kind kende en haar gaarne helpen wilde, aan de kleine Mary een mooien haan en twee kippen. Het goede kind kon geen woorden vinden, om haar vreugde en haar dankbaarheid uit te drukken. „Mijn lieve kind,” zeide vrouw Evans tot haar,, „ik wil u graag helpen, om een bijbel te koopen, omdat ik veel van u houd, en omdat het mij gelukkig maakt, u een genoeg te doen. Als deze kippen in het voorjaar gaan leggen, dan kunt gij de eieren verkoopen, die uw eigendom zijn; dan verdient ge geld, zoo als ge zoo graag wilt. . . . Ik kan wel raden, waarvoor ge het gebruiken zult,” voegde de goede vrouw er glimlachend aan toe.

Maar nog eer de kippen waren begonnen met eieren te leggen kwam het eerste *zilveren* geldstuk in Mary's spaarpot. Deze kleine gebeurtenis mogen we niet vergeten te vertellen.

Op zekeren avond keerde zij uit een naburig dorp terug, waarheen haar vader haar gezonden had

om een boodschap voor hem te doen, toen haar voet stootte tegen een voorwerp, dat op den weg lag. Zij bukte zich, en raapte een grooten lederen geldbuidel op. Terwijl zij zich nog afvroeg, aan wien deze schat wel toebehooren zou, zag zij een man aan-

Het bijbelhuis te Londen.

komen, die langzaam liep en iets scheen te zoeken; het was de zwager van vrouw Evans, boer Gresoes.

„Goeden dag, Mary,” zeide hij. „Op mijn terugweg van de markt heb ik mijn zak met geld verloren en . . .”

„Uw zak met geld!” riep het jonge meisje uit, „ik heb er zoo juist een gevonden; is dit de uwe?”

„Ja, zeker, mijn lieve kind, en ik ben u zeer dankbaar. Maar wacht eens even,” voegde hij er bij,

toen hij zag, dat Mary haren weg vervolgen wilde, „ik zou u graag een kleinigheid geven, om u te beloonen, ik bedoel, om u te bedanken.”

Hij gaf Mary een kwartje. Zeer verheugd liep zij naar huis en wierp dit kostbare, zilveren geldstuk in haar spaarpot, waar het naar alle waarschijnlijkheid nog vele jaren bij de koperen muntstukjes zou moeten blijven.

Toen de kerstvacantie ten einde was, toog Mary weer vol ijver naar school, en begon zij ook weder met haar wekelijksche bezoeken op de boerderij, om in den bijbel te lezen en zich voor de Zondagschool voor te bereiden. Weken gingen voorbij, zonder dat het haar mogelijk was, haar spaarpot ook maar met één cent te verrijken.

Het gebeurde meer dan eens, dat Mary des Zaterdags laat terugkwam, en hare moeder maakte zich dan gauw ongerust, omdat zij wist, dat Mary de gewoonte had, de smalle voetwegen te gaan, en dat deze zijpaden, die overdag zeer gemakkelijk waren, des avonds niet zoo goed waren te vinden, vooral midden in den winter als 't al zoo vroeg donker werd.

Jones en zijn vrouw zaten op zekeren avond samen op hun dochter te wachten. De oude klok had reeds acht uur geslagen; nog nooit was het kind zoo laat thuisgekomen.

„Onze Mary is stellig op den terugweg,” zeide haar moeder, terwijl zij het lange stilzwijgen verbrak; „en het is pikdonker buiten. Zij is vreeselijk laat; als haar maar geen ongeluk overkomen is.”

En zij stond op, opende de huisdeur en luisterde.

„Maak u niet bezorgd, lieve vrouw,” zeide haar man; „daar onze dochter iets goeds doet, zal ook Hij, die het haar in het hart heeft gegeven, haren ingang en haren uitgang weten te bewaren.”

Op het zelfde oogenblik vernamen zij een vluggen voetstap, en even later trad Mary binnen, met roode wangen van het snelle loopen, terwijl haar oogen straalden van een blijdschap, die zich weldra op het gelaat harer ouders weerspiegelde.

„Welnu, mijn kind, wat hebt ge vandaag geleerd?” vroeg haar vader. „Kent ge uw teksten voor den Zondag goed?”

„Ja, vader, en het waren zúlke mooie teksten! Mijn teksten en vrouw Evans hebben mij zoo lang opgehouden.”

„Hoe zoo?” vroeg haar moeder, „we begonnen ons ernstig ongerust te maken over uw uitblijven, mijn kind.”

„U moet u niet ongerust maken, lieve moeder, God wist, wat ik deed, en Hij beschermt mij voor alle kwaad. O vader, hoe meer ik in den bijbel lees, des te meer verlang ik, den Heer beter te leeren kennen. Ik zal geen rust hebben, eer ik een bijbel bezit. Maar terwijl ik daar nog op wachten moet, heb ik een groot stuk medegebracht uit het exemplaar van vrouw Evans.”

„Mary, wat zegt ge daar? dat hebt ge toch niet gedaan?” riep vrouw Jones verschrikt uit.

„Ik spreek van het stuk, dat ik in mijn hoofd en in mijn hart heb medegebracht, lieve moeder,” voegde het jonge meisje er met zachte stem aan toe.

„En welk stuk is dat?” vroeg haar vader.

„Het zevende hoofdstuk van Mattheus. Ik moet de twaalf eerste verzen leeren, maar die waren zoo gemakkelijk en zoo mooi, dat ik daar niet bij ophield, en ik leerde het geheele hoofdstuk. Als u het wilt, zal ik het voor u opzeggen.”

Haar vader verliet zijn weefstoel en zette zich in 't hoekje van den haard, haar moeder nam haar breiwerk, en Mary, die op een lagen stoel zat, zeide het hoofdstuk van het begin tot het einde op, zonder ook maar een oogenblik te haperen, en op een toon, die duidelijk bewees, hoe goed zij hetgeen zij geleerd had, begreep en hoe hoog zij het schatte.

„Lieve vrouw,” zeide Jones tot zijn echtgenoot, toen hun kind zich ter ruste had begeven, „deze dochter zal niet sterven, zonder groote dingen voor den Heer te hebben gedaan. Toen zij het vers opzegde (Matth. 7:7): „Bidt, zoo zal u gegeven worden,” zag ik haar oogen schitteren, haar wangen zich kleuren, en ik heb zeer goed begrepen, hoe lief haar de bijbel is. Ik ben er zeker van, dat zij om een eigen bijbel meer bidt, dan wij denken, en zij zal eenmaal verhoord worden. Ja, ons kind zal haar eigen bijbel hebben.”

* * *

Zes jaren waren verloop en sedert den dag, waarop Mary Jones haar eerste cent in de spaarpot legde, zes jaar van arbeid, van volhouden en van geduldig wachten, toen op een Zaterdagavond het jonge meisje bij haar terugkeer van de boerderij, haar ouders

tegemoet sprong met een vrcugde, die zij ternauwer-
nood beteugelen kon. „O moeder! vader!” riep zij
uit; „luistert toch eens! Vrouw Evans heeft mij
daareven betaald, wat zij mij schuldig was; het is
veel meer, dan ik dacht, en ik heb nu zooveel, dat
ik een bijbel kan koopen. . . . Ik ben zoo gelukkig,
dat ik het bijna niet gelooven kan!”

Vader Jones liet zijn werk rusten en stak beide
handen naar zijn dochter uit: „Ja!” zeide hij, „God
zij geprezen! Hij is het, die u dit verlangen in het
hart gegeven heeft, Hij is het ook, die u het geduld
en den moed verleend heeft te werken, om uw
hartewensch vervuld te zien. Moge Hij u zegenen,
mijn lieve kind!”

Hij legde plechtig zijn hand op het hoofd van
het jonge meisje en voegde er met zachte stem aan
toe: „En gij zult gezegend zijn!”

„Maar zeg mij, lieve vader,” sprak zij na een
oogenblik van stilzwijgen, „waar kan ik een bijbel
koopen? Hier is er geen te krijgen en in Abergyn-
nolwyn ook niet.”

„Ik weet het niet, Mary; maar onze predikant
zal het u zeggen. Ge kunt hem morgen gaan be-
zoeken en het hem vragen.”

Den volgenden morgen begaf Mary zich dus
naar den predikant, en deed hem de vraag, die van
zoo groote beteekenis voor haar was. Maar zijn
antwoord luidde, dat men nergens een exemplaar
van den bijbel krijgen kon (in de Wales'sche taal,
die het vorig jaar was uitgegeven), of het moest zijn
in Bala bij den predikant Charles. Hij sprak ook

nog de vrees uit, dat misschien alle bijbels, die de heer Charles uit London ontvangen had, reeds verkocht of sinds lang besproken zouden zijn.

Mary Jones.

Dat klonk volstrekt niet bemoedigend, en Mary keerde zeer terneergeslagen naar huis terug, maar zij gaf toch de hoop niet op. Zij wilde naar Bala

gaan, om te zien, of dominé Charles nog niet een bijbel voor haar over had.

De afstand, dien zij had af te leggen, was zeer groot; zij moest ongeveer acht uur loopen, en Mary kende den weg niet. Zij had den heer Charles nooit gezien, en daar hij den naam had zeer gelcerd te zijn, zag ze er niet weinig tegenop om naar hem toe te gaan. Maar alle hinderpalen brachten haar vast besluit niet aan 't wankelen.

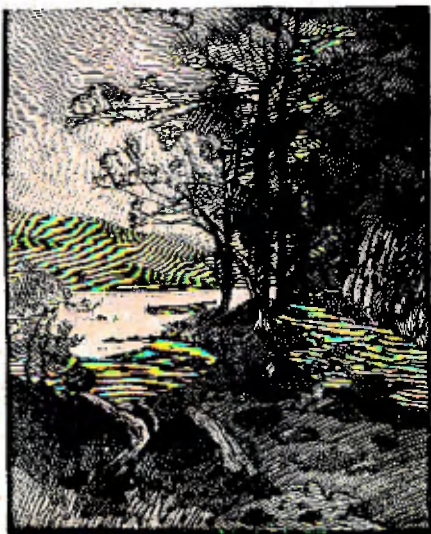
Hare ouders wilden eerst niet toestaan, haar den verren weg alleen te voet te laten afleggen; maar eindelijk, op haar dringend smeeken, gaven zij toe. Van een buurvrouw kreeg zij een reiszak, om daar haar schat in naar huis te dragen, als het haar gelukken mocht een bijbel te krijgen.

Het was in het voorjaar van het jaar 1800. Het beloofde een prachtige dag te zullen worden. Vroeg, vóór het aanbreken van den dag kleepte Mary zich met ongewone zorg aan. Was het niet de groote dag, de sedert vele jaren verwachte dag! Zij bergde in haar reiszak haar eenig paar schoenen (veel te kostbaar, om daarop een weg van acht uur af te leggen), die zij eerst bij het naderen van de stad wilde aantrekken.

Niettegenstaande het vroege uur waren haar ouders reeds opgestaan, zij wilden met hun dochter ontbijten en Gods bescherming voor haar afmeeken.

Zoo gesterkt en bemoedigd omhelsde Mary haar ouders en ging op weg bij 't opgaan van de zon. Haar bloote voeten spoedden zich vlug voort over

den weg. Met opgeheven hoofd, met schitterende oogen, met de frissche kleur der gezondheid op de gebruinde wangen schreed zij daarheen; vriendelijk glimlachend vervolgde zij haren weg door het heerlijke landschap op dezen mooien voorjaarsmorgen. Nog nooit had alles, wat haar omgaf, haar zoo mooi toegeschenen. De oude bergen schenen volwelgevallen op haar neer te zien, de zon lachte haar tegen, en een eekhoortje, dat met veel haast tegen een boom opklauterde, hield een oogenblik stil, alsof het vriendschappelijk tot haar zeggen wilde: „Goeden dag, Mary, veel voorspoed op uw reis!”

Het meer bij Bala.

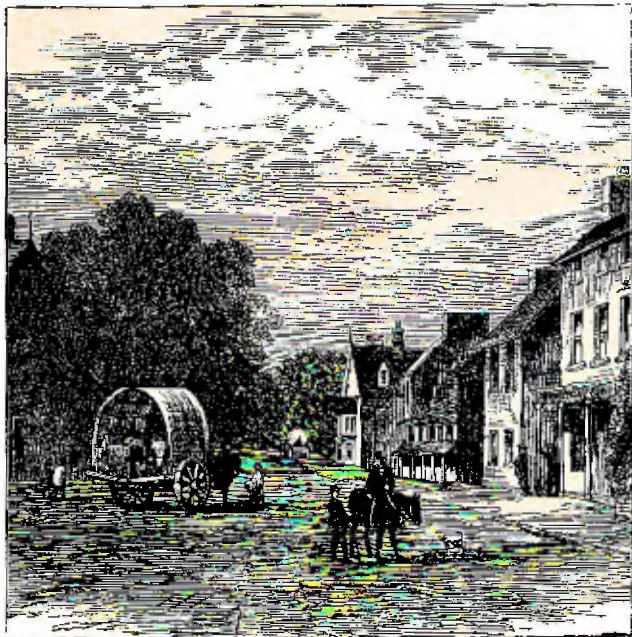
Tegen den middag zette onze reizigster zich aan den kant van den weg neder om wat uit te rusten en de boterhammen op te eten, die haar moeder haar had meegegeven, maar reeds na een half uur vervolgde zij haar reis weder. De weg was stoffig, de zon brandend. Maar het flinke jonge meisje vervolgde dapper haren weg en sloeg er geen acht op,

dat zij blaren aan de voeten kreeg, dat haar hoofd brandde en dat zij zeer vermoeid werd. De reis volbracht zij verder zonder eenig oponthoud, behalve, dat een vriendelijke boer haar wat melk aanbood om haar dorst te lesschen.

Bij haar aankomst te Bala begaf Mary zich, volgens de aanwijzingen, die zij van haren predikant had ontvangen, naar het huis van David Edwards, een zeer geachten methodistischen prediker. Deze ontving haar met hartelijkheid, vroeg haar wat er haar toe gebracht had de lange tocht te ondernemen en zeide haar, dat het al wat laat op den dag was om nog naar den heer Charles toe te gaan. Men kon hem niet meer spreken, omdat hij de gewoonte had, zeer vroeg op te staan. — „Maar,” voegde de goede man er bij, toen hij zag hoe teleurgesteld zijn jonge bezoekerster was, „ge blijft van nacht hier, en wij zoeken dominé Charles morgen samen op, zoodra ik licht in zijn studeerkamer zal zien. Ge zult dan tijd genoeg hebben, om hem uw wensch kenbaar te maken en voor het vallen van den avond weder thuis te zijn.

Mary nam vol vreugde de gastvrijheid aan, die men haar zoo vriendelijk aanbood. Na een eenvoudigen avondmaaltijd werd ze in het kamertje gebracht, waar ze den nacht zou doorbrengen. — Nadat ze een hoofdstuk uit den bijbel had opgezegd, bad zij, toen legde zij zich ter ruste, vermoeid naar lichaam en ziel, maar met de overtuiging, dat Hij, die haar tot hiertoe geleid had, ook den wensch haars harten vervullen zou.

Haar slaap was diep en ongestoord. Bij de eerste schemering van het morgenlicht klopte haar vriendelijke gastheer aan haar deur. „Ontwaak, mijn dochter, mijnheer Charles is zeker reeds aan den arbeid. Sta op!”

Bala.

Mary sprong uit bed en wreef zich de oogen uit. Nu was eindelijk het oogenblik gekomen, dat zij zoo lang had verwacht. Haar hart klopte onstuimig, terwijl zij zich aankleedde. Zij zette zich neder op den rand van haar bed en zegde den 23sten psalm op, en terwijl

zij herhaalde: „*De Heer is mijn Herder, mij zal niets ontbreken,*” voelde zij zich in waarheid onder de hoede van een Herder, die haar liefhad.

Toen Mary greed was, ging zij met David Edwards naar het huis van den predikant.

„Er is licht in zijn kamer,” zeide de goede, oude prediker. „Onze dominé is reeds aan 't werk. Er zijn er niet veel zooals hij. De wereld zou beter zijn dan zij is, wanneer er veel menschen van zijn slag waren.”

Mary antwoordde niet, maar zij beefde van opwinding, toen de heer Edwards aan de deur van de studeerkamer klopte. Hij kreeg geen antwoord, maar men hoorde voetstappen in de kamer, de deur ging open, en dominé Charles stond voor hen.

„Goeden morgen, vriend Edwards. Wat brengt u op zulk een vroeg uur hier? Komt binnen, komt binnen,” zeide hij met zijn hartelijke stem, die men zoo gaarne hoorde.

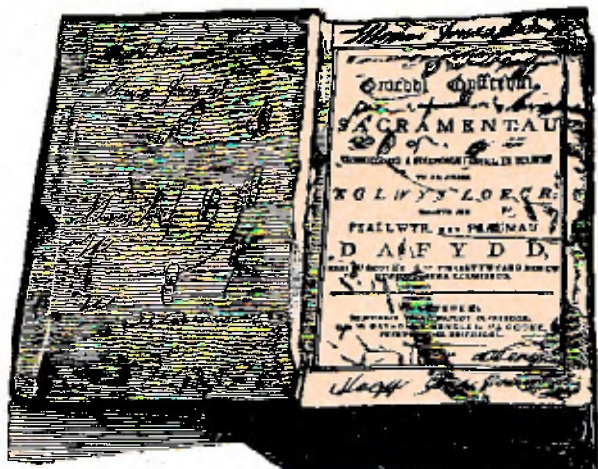
Een paar woorden van opheldering waren spoedig gewisseld tusschen den ouden prediker en dominé Charles, die daarop Mary verzocht om binnen te komen.

„Welaan, mijn kind, wees niet bang, vertel mij uw geschiedenis en zeg mij, wat u hier heeft gebracht.”

Mary, die eerst wat verlegen was, vatte moed en antwoordde op al de vragen van den predikant. Zij vertelde van haar ouders en van haar geboortedorp en van het verlangen, dat haar reeds sedert haar kinderjaren bezielde, om een bijbel te bezitten, van de lange jaren, waarin zij haar kleine verdiensten

had opgespaard, om een bijbel te koopen, en zij besloot met de mededeeling, dat zij nu de vereischte som bij zich had.

Dominé Charles deed haar eenige vragen, om te zien, hoe ver zij gevorderd was in de kennis van de Heilige Schrift, en hij was verwonderd over haar

De bijbel van Mary Jones.

goede antwoorden; hij zag, dat zij in het boek, dat zij zoo lief had, goed thuis was.

Zij vertelde nu van haar bezoeken op de boerderij, hoe zij, dank zij de vriendelijkheid van den boer en zijn vrouw haar teksten voor de Zondagschool had kunnen leeren en hoe zij er toe gekomen was, om vele stukken van de Heilige Schrift van buiten te leeren.

Hoe meer zij vertelde, des te beter kon dominé

Charles begrijpen, hoeveel moed, geduld, volharding en geloof noodig waren geweest, om zooveel lange jaren wachtend te doorleven en zoo ver te komen, om de vurig begeerde schat te zoeken.

Maar tegelijkertijd werd de uitdrukking van zijn gelaat steeds ernstiger, en terwijl hij zich tot Edwards wendde, zeide hij op treurigen toon: „Het doet mij werkelijk leed, dat dit lieve kind zulk een verre reis heeft gemaakt, om een bijbel te koopen, want ik ben niet in staat, er haar een te geven!

„De bijbels in de taal van Wales, die ik in de laatste jaren uit Londen ter verspreiding heb ontvangen, zijn sedert lang alle verkocht, en de weinige exemplaren, die ik nog heb, zijn aan vrienden beloofd, en ik mag ze niet aan anderen weggeven.

Het is onbegrijpelijk, maar het genootschap, dat tot dusver de bijbels heeft gedrukt, wil dit niet langer doen. Ik weet niet, tot wie ik mij in 't vervolg wenden moet.”

Tot dusver had Mary haar groote oogen vol hoop en vertrouwen op den predikant gevestigd; maar terwijl hij met David Edwards sprak, zag zij hoe treurig hij keek en vermoedde den inhoud zijner woorden, al kon zij die ook niet verstaan.

Het scheen haar toe, alsof de kamer waarin zij zich bevond, plotseling donker werd, en terwijl zij zich op een stoel liet nedervallen, verborg zij haar gelaat in haar handen en barstte in tranen uit. — „O, ik krijg mijn bijbel niet,” zeide zij bij zichzelf, „het is alles voor niets geweest! De gebeden, het vertrouwen, de hoop, de arbeid, het sparen van zes

lange jaren, de verre reis op bloote voeten, alles tevergeefs, juist op het oogenblik, waarin ik hoopte, de zoo vurig begeerde schat in mijn bezit te zullen krijgen.”

„Ik krijg hem niet, ik krijg hem niet! alles is tevergeefs!” En haar arm klein hoofdje zonk al dieper en dieper, en haar handen konden de brandende tranen niet tegenhouden, die haar over de wangen stroomden.

Gedurende eenige oogenblikken werd het stilzwijgen slechts verstoord door het snikken van het arme kind, maar dit snikken was voor den goeden dominé Charles een aangrijpende prediking. Hij stond eindelijk op, en terwijl hij zijn hand op het gebogen hoofd van het meisje legde, zeide hij tot haar, met een stem, die van aandoening beefde:

„Ik begrijp, mijn lieve kind, dat gij een bijbel hebben *moet*, hoe moeilijk het mij ook valt, er u een te geven. Het is mij onmogelijk u er een te weigeren.”

De overgang van diepe droefheid tot groote blijdschap was zóó groot, dat Mary niet dadelijk spreken kon; maar tot den predikant sloeg zij haar oogen op, die tegelijk vol tranen stonden en glansden van vreugde, zoodat men er de uitdrukking van het hoogste geluk en de innigste dankbaarheid in lezen kon. Ook de predikant had tranen in de oogen.

Hij opende een kast en nam er een bijbel uit. En nu, terwijl hij op nieuw zijn hand op het hoofd van het jonge meisje legde, overhandigde hij haar het kostbare boek met de woorden:

„Wanneer gij gelukkig zijt, mijn lieve kind, om

dit heilige boek te ontvangen, zoo ben ik niet minder gelukkig om het u te geven. Lees er dikwijls in en denk er ernstig over na en betracht hetgeen u in het Evangelie geleerd wordt.”

Terwijl Mary in haar vreugde en dankbaarheid tranen vergoot, zeide dominé Charles tot den heer Edwards: „Zou deze aanblik het hardste gemoed niet treffen? Dit kind, zoo jong, zoo arm, zoo verstandig, zoo goed thuis in de Schrift, is gedwongen te voet van Langfihangel naar Bala te gaan, om een bijbel te bekomen! Van heden aan zal ik mij geen rust gunnen, eer ik een middel gevonden heb, om het gebrek aan bijbels op te heffen in mijn land, dat vurig verlangt naar het bezit van Gods Woord.”

Een half uur later, nadat zij bij David Edwards aan het ontbijt had deelgenomen, begaf Mary zich op weg naar huis. De hemel was bewolkt, maar zij bemerkte het niet, haar hart was vol zonnenschijn, en zij, die haar tegenkwamen, verwonderden zich over haar van blijdschap stralend gelaat, terwijl zij haren met zooveel moeite verkregen bijbel aan haar hart drukte.

Dien avond verwachtten Jacob Jones en zijn vrouw hun Mary tegen het avondeten. Hoe zou het haar gegaan zijn? Heeft zij haar doel bereikt? Heeft zij nu *haar* bijbel in bezit? Dergelijke vragen kwamen bij de bezorgde ouders op, terwijl ze naar het geringste geluid buiten luisterden.

Eindelijk vernamen zij een lichten tred, de deur ging open en Mary verscheen, vermoeid, bestoven, maar stralend van geluk. Jones opende zijn armen

om zijn geliefde dochter te ontvangen, en terwijl hij haar aan zijn hart drukte, vroeg hij: „Ging alles goed?”

Mary Jones in baren ouderdom.

„Alles ging goed,” antwoordde Mary vol blijdschap, „ik heb een eigen bijbel. God zij geloofd!”
Het gebeurt niet zelden, vooral in de jeugd, dat

een voorwerp, waarnaar lang en hartstochtelijk verlangd werd, later, wanneer men het eindelijk in bezit heeft, met meer of minder onverschilligheid beschouwd wordt. Dat was echter bij Mary Jones het geval niet. De bijbel, voor welks bezit zij gewerkt, gewacht, gebeden, geweend had, werd haar met iederen dag dierbaarder. Maar niet alleen deed zij haar best hem steeds beter te leeren kennen, doch zij bracht ook hetgeen zij in haar bijbel leerde in toepassing. De heilige waarheden, die zij in haar hart opnam, waren de kostelijke zaden, die, vallend in een goede aarde, rijpe vruchten voortbrachten, en steeds beslister wijdde het jonge hart zich aan den Heer, steeds gemakkelijker vielen haar ook de kleine dagelijksche plichten van haar leven, omdat zij voor Hem werden vervuld.

De predikant Charles werd, zooals wij hierboven vertelden, levendig getroffen door deze gebeurtenissen. De geschiedenis van Mary Jones en alles wat zij had gedaan om in het bezit van een bijbel te komen, hield hem voortdurend bezig en steeds was hij vervuld van de gedachte: wat kan er gedaan worden om Wales van een voldoende aantal bijbels te voorzien?

In den loop van den winter 1802 begaf hij zich naar Londen, en nam daar deel aan de vergaderingen, gehouden door eenige medeleden van het Genootschap tot verspreiding van godsdienstige geschriften. Toen hij werd uitgenoodigd tot bijwoning van een vergadering van hun hoofdcomité, bepleitte hij met warmte de belangen van Wales, klaagde over het

groote gebrek aan bijbels, dat daar heerschte, en vertelde de geschiedenis van onze jonge vriendin.

De toehoorders van den heer Charles waren zeer bewogen, en hun gemoedsbeweging nam nog toe, toen een der secretarissen van het comité, Reverend Joseph Hughes, vol geestdrift uitriep:

„Zeker, mijnheer Charles, er moet een Genootschap tot verbreiding van de Heilige Schrift worden opgericht, maar als men het wil oprichten voor Wales, waarom dan ook niet voor *de gansche wereld?*”

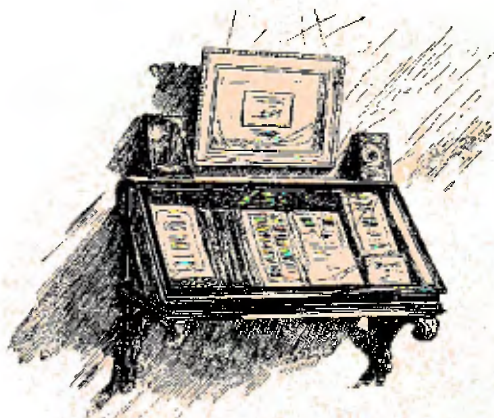
Deze heerlijke gedachte vond weerklank in vele harten, en na twee jaar van ijverige voorbereidingen werd in Maart van het jaar 1804 het *Britsche en Buitenlandsche Bijbelgenootschap* opgericht.

Naast Gods genadige hulp, is het aan zijn bemoeiingen te danken, dat de bijbel in alle landen, ook tot de minderbedeelden gekomen is, en van onze jeugd aan hebben wij het voorrecht hem te bezitten. Is het te veel gezegd, wanneer wij het uitspreken, dat we dit, voor een deel tenminste, danken aan het geloof, de volharding en den moed van Mary Jones?

Hebben wij ook iets van haar liefde tot de Heilige Schrift en van haar verlangen om die te leeren kennen en er naar te leven?

God geve het een iegelijk van ons!

De bijbel van Mary Jones
bewaard door het
Britsche en Buitenlandsche Bijbelgenootschap.

Uw Woord zal ik niet
vergeten.

Ps. 119:16.